

Podwójny jubileusz Szkoły Zdrowia Publicznego CMKP

W 2016 roku mija 45 lat od utworzenia – staraniem Bogusława Kożusznika i Edwarda Rużyłło – Studium Medycyny Społecznej w ramach Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego w Warszawie (1), a także 20 lat od przekształcenia Studium w Szkołę Zdrowia Publicznego i Medycyny Społecznej (2) jako samodzielną jednostkę (wydział) CMKP (3). Warto podkreślić, że w 2016 roku przypada również 65. rocznica powołania Katedry i Zakładu Organizacji Ochrony Zdrowia w Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Warszawie – protoplasty Szkoły Zdrowia Publicznego CMKP (4).

Szkoła od początku prowadziła kształcenie kadr menedżerskich dla systemu ochrony zdrowia. W latach 70. XX w. odegrała istotną rolę w tworzeniu i realizacji koncepcji Zespołów Opieki Zdrowotnej, przez lata była jedyną placówką w kraju kształcąca specjalistów w dziedzinie organizacji opieki zdrowotnej, a posiadanie takiej specjalizacji stanowiło warunek do pełnienia funkcji kierowniczych w tworzonej wtedy zintegrowanym systemie ochrony zdrowia. Obecnie jednym z głównych zadań dydaktycznych Szkoły jest prowadzenie kursów dla lekarzy w zakresie zdrowia publicznego. Szkoła od lat prowadzi jednolity obowiązkowy kurs ze zdrowia publicznego dla wszystkich specjalizacji lekarskich (wprowadzony od listopada 2005 roku), a uprzednio (od kwietnia 1999 roku) obowiązkowy kurs z promocji zdrowia i kolokwium z prawa medycznego (5, 6). O wartości kursu ze zdrowia publicznego świadczą wysokie oceny wystawiane przez jego uczestników (7). Od 2015 roku w związku ze zmianami programu specjalizacji lekarskich Szkoła prowadzi równoległe także modułowy kurs zdrowia publicznego dla lekarzy wszystkich specjalności rozpoczynających specjalizację w nowym trybie (8). Ponadto Szkoła posiada akredytację do realizowania programu kształcenia specjalizacyjnego w zdrowiu publicznym dla lekarzy i osób posiadających tytuł zawodowy magistra w dziedzinach mających zastosowanie w ochronie zdrowia.

Od 1971 roku szkolenia w zakresie medycyny społecznej, organizacji ochrony zdrowia i zdrowia publicznego odbywało w Szkole ponad kilkadziesiąt tysięcy osób, głównie lekarzy i lekarzy dentystów, ale też osób posiadających zawody istotne w ochronie zdrowia. W ciągu ostatnich piętnastu lat w Szkole zorganizowano 577 różnych kursów, na których przeszkolono 12 489 osób. Istotnym uzupełnieniem działalności dydaktycznej Szkoły jest działalność naukowa. W samym tylko okresie od 1992 do 2016 roku liczba publikacji poglądowych i oryginalnych przygotowanych przez pracowników naukowych Szkoły wyniosła 947 prac.

Kolejnymi dyrektorami Studium, a następnie Szkoły, byli: Bogusław Kożusznik (1971-1979), Marek Sanecki (1979-1991), Andrzej Wojtczak (1991-1995), Jerzy Leowski (1996-2003), Janusz Opolski (2003-2005; 2005-2011), Maria Miller (2005) i Dorota Cianciara (od 2011) (9).

Obecnie struktura organizacyjna Szkoły Zdrowia Publicznego CMKP obejmuje następujące zakłady: Zakład Ekonomiki, Prawa i Zarządzania; Zakład Epidemiologii i Promocji Zdrowia; Zakład Geriatrii i Gerontologii oraz Zakład Organizacji Opieki Zdrowotnej i Orzecznictwa Lekarskiego. Zespół Szkoły składa się z 21 pracowników, w tym 15 naukowo-dydaktycznych oraz 6 pracowników naukowo-technicznych i pracowników administracji. Zajęcia w Szkole prowadzone są przez własną kadrę, ale do wygłoszenia wykładów byli i są zapraszani specjaliści z najlepszych ośrodków naukowych w Polsce, konsultanci krajowi, praktycy zarządzania, a także przedstawiciele samorządu lekarskiego i ministrowie zdrowia, w tym m.in. Marek Balicki i Konstanty Radziwiłł.

Wśród dokonań Szkoły z ostatnich lat mieści się udział w realizacji projektu systemowego „Kształcenie w ramach procesu specjalizacji lekarzy deficytowych specjalności tj. onkologów, kardiologów, lekarzy medycyny pracy” finansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. W ramach tego programu w latach 2008-2015 Szkoła przeszkoliła 1163 lekarzy. Od 2016 roku Szkoła realizuje program szkolenia lekarzy ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (POWER) współfinansowanego przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego. Program ten ma się zakończyć w 2021 roku. Jest adresowany do lekarzy specjalizujących się w tzw. trybie modułowym w dziedzinach istotnych z punktu widzenia potrzeb epidemiologiczno-demograficznych kraju, tj. w: onkologii klinicznej, radioterapii onkologicznej, chirurgii onkologicznej, patomorfologii, hematologii, geriatrii, ortopedii i traumatologii, rehabilitacji medycznej, reumatologii oraz medycynie rodzinnej (10).

Długoletnie doświadczenie Szkoły Zdrowia Publicznego CMKP i zespół pracowników stawiają ją wśród najlepszych placówek kształcących kadry dla systemu zdrowia w kraju. W związku z przemianami demograficznymi i epidemiologicznymi, jakie stoją przed Polską, coraz większego znaczenia nabierają działania z zakresu zdrowia publicznego, w tym przede wszystkim kształcenie profesjonalistów ochrony zdrowia w tym zakresie. W oparciu o posiadane doświadczenie i kadry, Szkoła Zdrowia Publicznego jest naturalnym partnerem instytucji rządowych w realizacji ustawowych zadań Narodowego Programu Zdrowia,

w tym m.in. w zakresie monitorowania i oceny stanu zdrowia i związanej z nim jakości życia społeczeństwa; identyfikacji i analizy rozpowszechnienia czynników stanowiących zagrożenie stanu zdrowia społeczeństwa; identyfikacji przyczyn nierówności w zdrowiu wynikających z uwarunkowań społeczno-ekonomicznych; inicjowania i prowadzenia badań naukowych (11).

dr hab. med. Dorota Cianciara

PIŚMIENNICTWO

1. Rozporządzenie Rady Ministrów z 9 października 1970 r. w sprawie utworzenia samodzielnej placówki naukowo-dydaktycznej pod nazwą „Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego”. Dz. U. z dnia 30 listopada 1970 r., nr 29, poz. 247.
2. Zarządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 5 lutego 1996 r. w sprawie statutu Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego. Dz. Urz. MZ z dnia 10 lutego 1996 r., nr 2, poz. 7.
3. Leowski J: Szkoła Zdrowia Publicznego i Medycyny Społecznej Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego w Warszawie. Antidotum 1998; 4: 26-33.
4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 maja 1951 r. w sprawie zmian organizacyjnych w niektórych akademiach medycznych. Dz. U. z dnia 29 maja 1951 r., nr 28, poz. 223.
5. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 października 2005 r. w sprawie specjalizacji lekarzy i lekarzy dentyków. Dz. U. 2005, nr 213, poz. 1779.
6. Rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 25 marca 1999 r. w sprawie specjalizacji lekarzy i lekarzy stomatologów. Dz. U. 1999, nr 31, poz. 302.
7. Opolski J, Zgliczyński WS, Riuz M et al.: Jednolity, obowiązkowy dla wszystkich lekarzy kurs specjalizacyjny w dziedzinie zdrowia publicznego – w ocenie słuchaczy Szkoły Zdrowia Publicznego CMKP. Postępy Nauk Medycznych 2009; 4: 277-281.
8. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 stycznia 2013 r. w sprawie specjalizacji lekarzy i lekarzy dentyków. Dz. U. 2013, poz. 26.
9. Szkoła Zdrowia Publicznego CMKP: https://pl.wikipedia.org/wiki/Szko%C5%82a_Zdrowia_Publicznego_CMKP (dostęp z dnia: 9.02.2016 r.).
10. Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego: <http://www.cmkp.edu.pl/projektu-ue/projekt-power1/> (dostęp z dnia: 9.02.2016 r.).
11. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym. Dz. U. z dnia 18 listopada 2015 r., poz. 1916.